

Doma na ŠUMAVĚ

Noviny pro milovníky Šumavy, její přírody a lidi

Sušicko slaví jubileum

Město Sušice, známé jako Brána Šumavy, oslavuje letos významné výročí – 90 let od slavnostního otevření rozhledny Svatobor, jedné z nejvýznamnějších dominant tohoto malebného kraje, který učaruje nejen všem milovníkům turistiky. Svatobor, který střeží údolí řeky Otavy s kopci a vyhlídkovými místy, je symbolem bohaté historie a nádherné přírody Sušicka.

K oslavě této významné události připravuje Destinace Sušicko celou řadu akcí a aktivit. Jednou z nich je venkovní veřejná výstava, která byla v Sušici instalována v lokalitě Na Fufernách a poměrně podrobně představuje historii sušických rozhleden, vyhlídek i turistiky. Prohlédnout si ji můžete po celé léto.

Od května také probíhá tříměsíční turistická soutěž o noc pro dva na Svatoboru.

Načasování není náhodné. Dne 8. 5. 1934 byla na vrchu Svatobor pro špatný technický stav stržena první rozhledna. Pouhé dva dny poté se začalo se stavbou nové věže, ze které se po kraji můžete rozhlížet dodnes. Stavba podle návrhu stavitele Karla Houry byla dokončena za neuvěřitelně krátký čas – za pouhé tři měsíce. Slavnostně byla nová rozhledna otevřena 12. 8. 1934, a proto právě 12. 8. bude letošní turistická soutěž ukončena. A protože ve dvou se to lépe táhne, tak je to soutěž pro dvojice. Úkol je jednoduchý – vyjít během tří měsíců devětkrát až nahoru na horu.

Hlavní oslavy 90 let jsou naplánované na sobotu 17. srpna 2024. Součástí slavnostního dne bude hvězdicový výšlap na Svatobor z okolních obcí i města Sušice. V okolí Svatoboru bude připraven bohatý doprovodný program s hudbou a prvním sušickým sčítáním Svatoborů. Nositelů tohoto krásného křestního jména je v ČR na čtyři desítky, tak uvidíme, kolik se jich na Svatoboru sejde. Více informací o chystaných akcích, turistické soutěži i oslavách najdete na www.susicko.cz.

Ing. Dagmar Jíchová,
Destinace Sušicko, z.s.

Šumavská zapomenutá místa

Plzeňský kraj má právem označení „turistů ráj“. Uspokojuje všechny milovníky cestování, poznávání, zábavy apod. Turistům ale nabízí kromě tradičních cílů i ty méně známé. Stále více jsou v oblibě místa, kde není masová turistika tak rozvinutá, místa, která nejsou v každém průvodci. A věřte, že je najdete i na oblíbené Šumavě.

Plzeňský kraj přišel před letošní sezónou se zcela novým a unikátním produktem cestovního ruchu „Když jsem já sloužil na západě Čech“. „Jedná se o tzv. vojenskou turistiku, zaměřuje se zejména na vojenské nadšence a milovníky válečné techniky, ale i na rodiny s dětmi. Jeho hlavním cílem je díky vojenské turistice celkově podpořit turistický ruch v kraji. V rámci produktu vznikl zcela nový web www.vojenskatouristika.cz a byla vytvořena brožura zaměřená na bohatou vojenskou historii regionu,“ vysvětluje Libor Pícka, radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Šumavská místa, kde dříve sloužili vojáci, jsou v současnosti vyhledávanými cíli. „Bývalý vojenský výcvikový prostor Dobrá Voda je dnes plný turisticky atraktivních míst. Leží zde jezero Laka, rozhledna Poledník, Prášílské jezero atd. Kromě známých míst na Šumavě můžete ale prozkoumávat i zaniklé obce. Většina z nich má také bohatou vojenskou historii. Radiotechnici sloužili na šumavském Zhůří, sídlem velitelství a zabezpečovacího praporu byla Hůrka na Šumavě, kdysi velmi slavná sklářská obec. Dnes zde stojí kaple a obnovené základové zdivo kostela.“

Pro mnoho, dnes již zaniklých obcí, znamenal jejich definitivní konec odsun německého obyvatelstva. V současnosti na těchto místech naleznete už jen ruiny, zarostlé obvodové zdi i vzrostlé stromy. Leckde je připomínají jen malé kapličky či pamětní desky. Zaniklé obce v příhraničních oblastech Šumavy lákají ale stále více a více turistů. Lidé si při návštěvě těchto míst, kde kdysi pulzoval bohatý život, stávaly sklárny, hospody, stavení i školy, mohou už jen představit, jak se zde žilo. Dnes tu vládne klid a ticho. Návštěva zaniklých obcí v Plzeňském kraji má prostě své kouzlo.

Krásný okruh je ze šumavských Prášíl přes zaniklé obce Gsenget nebo Horní Ždánidla. Osadu Horní Ždánidla, ve které se od počátku 19. století usazovali dřevaři z Horních Rakous, Štýrska a Bavorska, připomíná pamětní deska s dobovými fotografiemi. Gsenget v minulosti tvořila stavení, ke kterým patřily louky i okolní pastviny. Osadu připomínají polorozpadlé kamenné valy, které oddělovaly pozemky. Výhled na Šumavu je však v tomto vysoce položeném místě nádherný.

Šumavu je ideální prozkoumávat pěšky, nekonečné putování zažijete na Zlaté stezce vedoucí z Chodové Planě až do jihočeské Blatné. Dálková trasa Vintřova stezka vás na Šumavě zavede na místa spjatá se slavným poutníkem. Budete procházet kolem nádherných sakrálních staveb – kapliček, božích muk, křížků, ale i památných stromů nebo studánek.

Zdroj: Plzeňský kraj

Kepelské Zhůří u Železných Rudy

Střípky odjinud

Po chladných, ospalých zimních měsících se regiony opět probouzí k čilému životu.

Zajímavé setkání proběhlo letos v květnu na Statku u sv. Jána v Pardubickém kraji. Díky spolupráci s Asociací soukromého zemědělství ČR měla naše národní koordinátorka Kateřina Čadilová možnost se setkat a promluvit si s prezidentským párem, který projevil zájem blíže se seznámit s rodinným hospodařením.

Naše koordinátorka předala balíček regionálních výrobků z Kraje Pernštejnský a Orlických hor a blíže seznámila prezidenta Petra Pavla i první dámu paní Evu Pavlovou s jednotlivými výrobky a jejich původem.

Ve většině z nich v rámci Asociace regionálních značek již proběhly jarní certifikace. Na jednom místě se však certifikace teprve pilně připravuje. Jde o nový region Kladensko-Slánsko, který navýšil celkový počet regionálních značek na 32. Přesný termín certifikace zatím neznáme, ale zájemci se již mohou hlásit.

Závěrem bych vás ráda pozvala na třetí ročník akce **Porta Aperta** – den otevřených dveří a farem, který se bude konat 21. 9. 2024. Každý rok máte díky této jedinečné akci možnost navštívit místa, která jsou jinak pro veřejnost uzavřená. Napříč republikou se otevřou výrobny, farmy a dílny a naši šikovní producenti vám předvedou, jak se co vyrábí či pěstuje. Řadu postupů si můžete vyzkoušet v různých dílničkách, které pro vás budou připraveny. Zapojené dílny a farmy budou v průběhu léta zveřejněny na webu www.porta-aperta.cz.

Tereza Zatléřpálková,
Asociace regionálních značek

Prodloužená letní sezóna autobusových linek v česko-bavorském pohraničí

V letošní letní turistické sezóně budou tzv. zelené šumavské autobusové linky na Šumavu a Pošumaví v Plzeňském i Jihočeském kraji v provozu od soboty 18. května až do neděle 13. října 2024. Tím poprvé dochází k významnému prodloužení období provozu do jara i podzimu celkově zhruba o měsíc.

Plzeňský kraj zajistil provoz celkem pěti cyklobusů (linky č. 972, 974, 975, 979 a 980) a dalších autobusových spojů (linky č. 423, 462 a 981) z Plzeňska, Klatovska či Domažlicka do Kvildy, na Bučinu, do Modravy, Sušice či Stach. Kapacita cyklobusů je 5–22 kol, místo si lze rezervovat dopředu. V provozu naopak letos nebude linka č. 983 z Klatov na Velký Javor. Více informací k těmto linkám naleznete na www.idpk.cz/cz/cestujeme-cyklobusem/.

Pro zvýhodněné cestování v Plzeňském kraji s přesahem do Jihočeského kraje lze využít celodenní přestupní jízdenku Turista Plzeňskem (varianty jednotlivé, skupina).

Jihočeský kraj počítá s provozem celkem sedmi cyklobusů (linky č. 182–185, 280, 680 a 683) z Českobudějovicka, Třeboňska, Tábořska či Lipenska do Horské

Kvildy, Kvildy, Nové Pece a Kašperských Hor. Nově je původní linka č. 182 Č. Budějovice – Č. Krumlov – Lipno n. Vlt. – Horní Planá prodloužena až do Kvildy a jezdí ve výše uvedeném období denně. Více informací na www.jihoceskaizdenka.cz/cyklobusy/.

Město Vimperk spolu s dalšími obcemi na trase provozuje denně v červenci a srpnu tzv. „vimperký cyklobus“ z Vimperka přes Zadov, Kvildu až na Strážný a zpět. Více informací o cyklobusu naleznete na webu www.vimperk.cz v sekci Doprava a vozidla.

Pro zvýhodněné cestování v Jihočeském kraji s přesahem do Plzeňského kraje lze využít celodenní přestupní jízdenku JIKORD plus (ve variantách pro jednotlivce nebo pro skupinu).

V obou krajích se pak mohou turisté svést i vlakem, případně přestoupit z autobusu na vlak a naopak v těchto stanicích: Železná Ruda, Sušice, Vimperk, Volary, Nové Údolí, Nová Pec a Horní Planá. Souhrnný přehled poskytuje leták NPŠ na www.npsuma-va.cz/navstivte-sumavu/zelene-autobusy a aktuální informace jsou k dispozici také na www.idos.cz.

Bavorské cyklobusy, tzv. Igelbusse, vyjelely již 9. května 2024 a budou v provozu do začátku listopadu. Linkami č. 601–603, 605–606 lze z Freyungu, Grafenau, Waldkirchenu či Spiegelau vyjet na úpatí oblíbených horských vrcholů Roklan, Luzný či Třístoličník a zpět. Pro výlety z Kvildy na Bučinu a dále do Bavorska je turisticky atraktivní právě DE-linka č. 603, která z Bučiny v 9:14 h či 11:14 h odveze cestující přes Finsterau až do Spiegelau, odkud lze pokračovat vlakem Waldbahn do Grafenau, Frauenau či Zwieselu. Z Nového Údolí pak odjíždí DE-linka č. 606 na Třístoličník v 10:51 h (prac. dny), resp. v 10:55 h (So, Ne a st. sv.). Aktuální informace na www.frgmobil.de (k dispozici je i CZ-verze).

Pro zvýhodněné cestování v Plzeňském či Jihočeském kraji do okresů Freyung-Grafenau, Regen a Cham lze využít jednodenní přestupní jízdenky Turista Plzeňskem a Bavorskem nebo JIKORD plus Bavorsko. Více informací naleznete na www.idpk.cz/cz/bavorsko/ a www.jihoceskaizdenka.cz.

Další informace o veřejné dopravě v česko-bavorském pohraničí vč. interaktivní mapy s uvedenými spoji, tipy na výlety, aktuálními jízdními řády apod. můžete nalézt také na www.regionalni-mobilita.cz.

PhDr. Jan Gregor, Ph.D.
Euregio Bayern

Pozvánka za turistikou do Nýrska

Město ležící na řece Úhlavě proslavily brýle. Okula, továrna na jejich výrobu, se sem na konci 19. století přestěhovala z Vídně a funguje dodnes. Nýrsko je zároveň branou do západní části Šumavy, do oblasti Královského hvozdu.

Při procházce městem můžete vidět nejstarší budovu Nýrska – kostel sv. Tomáše apoštola. Kolem náměstí stojí další historické budovy, které jsou pro Nýrsko symbolem. Jednou z nich je bývalý vrchnostenský hostinec, který vyniká svými barokními malebnými štíty. V této budově sídlí Městská knihovna Nýrsko a Muzeum Královského hvozdu Nýrsko.

A kam na výlet v okolí? Určitě navštívte zříceninu hradu Pajrek. Cesta začíná u koupaliště a pokračuje z Nýrska na jih. První zastávkou je lesní divadlo, které je jednou z nejzajímavějších památek města. Součástí scény byla skála za jevištěm, podchody a propadliště, hlediště v minulosti pojalo až 1 480 diváků, dnes už stálé hlediště v divadle není. V dobách největší slávy tu účinkovala řada významných herců, nyní se hraje příležitostně, přes léto zde promítají filmy jako v letním kině.

Od lesního divadla cesta pokračuje po modré TZ kolem bývalé ptačí rezervace a dále prochází vykáceným lesem, v němž bývaly zajímavé přírodní úkazy – obrovská mraveniště, která však po vytěžení lesa zanikla. Cesta vás povede kolem rybníčku, přes horizont do lesa a po mírném stoupání se začne mezi korunami stromů objevovat zbytek obvodové zdi věže hradu, který má velice zajímavou historii.

A kdybyste chtěli větší turistiku, můžete se z Nýrska vypravit na známou šumavskou túru přes Prenet, Mústek a Pancíř až na Špičák. V Nýrské přehradě se sice nevykoupete, slouží jako zdroj pitné vody pro část Klatovska a Domažlicka, začínají u ní ale trasy a cyklostezky do oblasti Královského hvozdu, zalesněného hřebenu mezi Svato Kateřinou a Železnou Rudou s vrcholy Ostrým, Velkým Kokrháčem, Svarohem a Jezerní horou, Černým a Čertovým jezerem, vodopádem Bílá stráž a řadou dalších přírodních rezervací.

A kde se tedy vykoupat, když ne v přehradě? Navštivte nově zrekonstruované koupaliště, které nabízí plavání ve dvou venkovních bazénech se slanou vodou. Ve velkém bazénu je nevyšší hloubka 1,6 m, můžete zde využít dvojskluzavku a vodní chlříč. Dětský bazén má nejvyšší hloubku 0,9 m, k dispozici je zde dětská dvojskluzavka a vodní hřib. Na koupališti najdete dostatek travnatých ploch, pokud by vás opalování omrzelo, lze vodní radovánky přímo v areálu vyměnit za míčové hry na víceúčelovém hřišti. Nechybí ani převlékárny, toalety i sprchy. A samozřejmě také oblíbené občerstvení, které zažene i velký hlad. Více informací o otevírací době a ceníku naleznete na webových stránkách www.sportovistenyrsko.cz.

Pokud i tak nevíte, kam vyrazit, určitě se nezapomeňte zastavit v informačním centru v Nýrsku, kde vám rádi poradíme, kam na výlet.

Soňa Nováková,
KIC Nýrsko

Skleněné Kyrálkovství

Již 14 let se zabývám výrobou ručně vinutých skleněných korálků, dřívě nazývaných páteříků. Jejich název byl odvozen podle prvních dvou latinských slov, jimiž začíná modlitba Otčenáš tedy Pater noster. V dávné minulosti z těchto krásně nepravidelných, šišatých korálků vznikaly růžence. V dílně pod Svatoborem v Sušici volně navazují na opomíjenou výrobu růženců a zdobených korálků, zvířátek i květin, které kompletují na stříbro a chirurgickou ocel do originálních šumavských šperků. V mé dílně můžete vidět, jak mi pod rukama vznikají něžné různobarevné květy ve skleněných korálkách koupajících se v ohnivé lázni, které jsou inspirovány zdejší přírodou a vypadají skutečně jako živé. Navíc jsem roztaženého žhavého skla na kovovou tyčinku tvořím korálky nejrůznějších tvarů a barev, zdobené skleněnou nití. Nejraději vyrábím korálky právě s květinovými motivy, berušky, broučky a zvířátka, ale také korálky vycházející z dávných dob jako jsou klasické páteříky na růžence.

Jako novinku poslední doby používám plátkové zlato nejvyšší ryzosti 24 kt, které

Tak nakonec došlo i na tu husu...

Mojí největší láskou je výroba roztomilostí z textilu. Dneska to bude o huse... Velký pytel bílého měkoučkého fleece přímo vybízel k tomu, abych konečně ušila i tu husu, která byla v loňském roce tak hrozně moc moderní. Když vybírám látku, někdy hned vím, co z ní vytvořím... A někdy látka čeká i pár let, než ten nápad přijde. Pak

si vždycky říkám, jak je to možné, že mě to nenapadlo dřív. Ten běloučkový bílý fleece, který zbyl z výroby jednoho oděvního družstva už umožnil narození bílého králíčka, mého i vašeho oblíbence... A teď dojde i na tu husu. Beru do ruky papír, tužku a začínám kreslit budoucí podobu mojí sněhobílé husičky. Tentokrát jí nebudu malovat barvami, ale očička vyšiju. Je to docela rychlovka, stříh je na světě a teď zbývá nastříhat všechny díly, posešívát, obrátit, vycpat a tradááá... je tu... Je krásná, heboučká, miloučká... ještě jí chybí ty očička a přece jenom přijde řada i na červenou barvičku, tou jí udělám tvářičky. Jé, tu si asi budu muset nechat i pro sebe... Nakonec jí ještě ušiju šáteček, uháčkuju svetřík a vyrobím kabelku i s malým mláďátkem. V regálu mám dlouhé roky i bílý manšestr a konečně došla řada i na něj. Ušiju i obří husu... Ta bude mít i vestu a místo očí, mnou milované, knoflíky... Konečně jsem spokojená, u mě se nakonec využije úplně všechn materiál. Dejte vědět, jak se vám líbí... A příště vám představím moje nové pelíšky na knížky.

Těším se na shledání,

Vaše Šárka Rajtmajerová
www.fler.cz/sarinky

Tkalcovská dílna Krušinka vás zve k návštěvě

Je mi velkým potěšením, že vás mohu pozvat do nových prostor, které jsem získala přímo v centru Železné Rudy. V areálu loveckého zámečku, kde má moje dílna teď důstojné a stabilní prostředí, sídlí i muzeum motorek.

Během léta si tedy můžete zpestřit výlet na hory – od června do září bude moje dílna každý čtvrtek od 14 do 16 hodin otevřena veřejnosti. Nabízím krátký program pro děti i dospělé, při kterém se dozví, jak se ovčí rouno promění v látku a mohou si prohlédnout a vyzkoušet jednotlivé kroky tohoto procesu: od česání rouna, přes předání až po tkaní.

Zde také vyrábím své ručně tkané produkty, převážně z merino vlny. Šály, deky, vlněné látky a mnoho dalšího si můžete zakoupit přímo u mě v dílně.

Koho by toto řemeslo zaujalo natolik, že by toužil vyrobit si vlastnoručně tkaný výrobek, může se přihlásit na jeden z mých víkendových zážitkových kurzů, kde si na

již připravených osnovách vyzkouší tkaní látky na oděv či tašku nebo si třeba vlastnoručně utká vlněný šál. Předchozí zkušenosti nepotřebujete, zapojit se může kdokoliv. Nabízím také individuální termíny nebo kurz pro rodiče s dětmi. Tradiční řemeslo v novém pojetí může obohatit váš život.

Těším se na setkání s vámi.

Marie Chvojková
www.krusinka.cz

2024 | Rok tlejícího dřeva

Je typickým ukazatelem šumavských lesů. Budí kontroverze, smutek, nadšení. Nepřestává nás překvapovat, je předmětem dlouholetých zkoumání, sledování. Řeč je o tlejícím dřevě, které je nedílnou součástí bezzásahových, ale i zásahových lesních porostů na Šumavě. Letos o něm návštěvníci uslyší hodně, protože celý rok 2024 věnujeme tomuto tématu. A je to téma hodně široké, ale přitom zajímavé a hlavně není nudné, stejně jako příroda sama.

Tlející dřevo do lesů patří, je jeho nenahraditelnou součástí a poskytuje velkou řadu funkcí, které nic jiného nenahradí.

Je domovem pro mnohé druhy živočichů, především těch bezobratlých a třeba mnohé druhy ptáků, ať už jsou to šplhavci, jako třeba datlík tříprstý, nebo sovy. Typicky puščík bělavý by bez odumřelého nebo odumírajícího dřeva vůbec nemohl žít.

Všechny tyto informace a mnohé další se dozvíte v průběhu celého letošního roku různou formou a na různých místech, ať už je to digitální prostor našeho webu www.npsumava.cz nebo sociální sítě Facebook a Instagram [#npsumava](https://www.instagram.com/npsumava), případně pod hashtagem [#tlejicidrevo](https://www.instagram.com/tlejicidrevo), nebo v našich informačních střediscích, případně na nejrůznějších venkovních akcích.

Avšak tím nejlepším místem pro poznávání funkcí a nezastupitelnosti tlejícího dřeva v přírodě je příroda sama a vaše trpělivost při pozorování. Skutečně, vyjděte si na výlet po Šumavě, do míst, kde se tlející dřevo vyskytuje a zastavte se tam. Ale ne jen na pár minut, ale nejméně na desítky minut. Pozorujte celé okolí i detaily a vězte, že si z takového výletu přinesete velkou spoustu zážitků, nových poznatků a jednoznačně pozitivní náladu! Hezké léto!

Honza Dvořák,
Mluvčí Správy NP Šumava

Trouchnivější kmene v záři reflektorů, aneb Rok tlejícího dřeva v NP Šumava

„Tolik dříví nechají jen tak zůhdarma ztrouchnivět v lese!“
„To jsou teda hospodáři, když tu mají takový bordel...“

Co všechno se asi honí hlavou lidem, kteří nahlíží do lesních porostů na území Národního parku Šumava? Možná si to ani nedovedeme představit. Co je ale jisté, letošní rok zamýšlíme konfrontovat všelijaké myšlenky návštěvníků Šumavy s výsledky výzkumů a pozorování našich zaměstnanců, kteří se denně pohybují v terénu a sledují vývoj lesů. Většinu z nás už sama šumavská příroda přesvědčila o své schopnosti regenerace. Za dobu po orkánu Kyrill proběhlo nespočet měření, která důležitost ponechávání dříví v lese kvantifikují. Je na čase tato čísla představit, a za tímto účelem jsme vyhlásili *Rok tlejícího dřeva*.

Budeme vám vyprávět příběhy obnovy horského lesa a živočichů vázaných na odumřelé dřevo. Protože se ale přítomnost tlejícího dřeva v lesích přímo váže ke způsobu péče o lesy v národním parku, je tento

rok také příležitostí osvětlit zonaci národního parku a přístupy k ponechávání tzv. hmoty k zetlení. Jedná se například o odkorněné ležící kmene nebo vysoké pařezy, na které můžete narazit v zónách, kde se

snážíme tlumit populaci kůrovců. Máte-li tedy zájem o informace ohledně dlouhodobých cílů národního parku, nenechte si ujít akce a propagační materiály, které pro vás připravujeme.

Nejčastěji budou rezonovat slova jako **bezzásahovost**, **přírodní děje**, **biodiverzita**, **vláha**, **živiny**, **stín**, **zmlazení**, **biologické dědictví** a **bezpečnost**. Zejména to, jakými způsoby dokáží tlející kmene zadržovat vodu, je ve vztahu ke klimatické změně skutečně aktuálním tématem. Údaje vycházející z výzkumů požární nebezpečnosti odumřelých porostů na Šumavě jsou opravdu překvapující. Bez nadsázky lze říci, že vývraty a ležící kmene jsou vodními rezerváry.

Už nyní připravujeme řadu videí, rozhovory se zaměstnanci národního parku, chceme vás rovněž zapojit do fotomonitoringu samovolné obnovy lesa (podrobněji v navazujícím článku), chystáme i tištěné materiály vysvětlující principy ponechávání dříví v lese. Dozvíte se, jak napodobujeme přírodu, aby při těžbě nedošlo k přílišnému narušení ekologické stability ekosystémů Šumavy.

Nakonec pár čísel, která snad musí ohromit každého. Věděli jste, že 30–50 % organismů v lese je vázáno na tlející dřevo? Nebo že ve středoevropských lesích může žít na odumřelých stromech asi 2 000 druhů dřevozhijících hub a více než 1 300 druhů hmyzu?

Lukáš Linhart, Správa NP Šumava

Sledujte s námi úchvatnou proměnu horského lesa

Jako v každém životě, i v životě horského smrkového lesa probíhá proměna. Tuto proměnu může ovlivňovat více faktorů. Jednou z nich může být namnožení lýkožrouta smrkového nebo polom, jako následek silného větru. Les je na takové změny připraven, neznamená to nic hrozného. Staré stromy pouze uvolní místo a umožní přísun světla pro mladé semenáčky, které často čekají pod starým porostem na svoji šanci. Smrk je dřevinou, která se velmi dobře uchycuje v zástínu. Díky této schopnosti přežívá v podrostu velký počet nových jedinců čekajících právě na tuto situaci. Mladé stromky postupně zaujmou místo těch starých odumřelých. Stará generace stromů je nahrazena novou.

V horských lesích, kde se tlející dřevo vyskytuje v dostatečném množství a po dostatečně dlouhou dobu, je jedním z nevhodnějších prostředí pro přirozené zmlazování dřevin. Kromě toho je velmi důležitou zásobárnou živin, zadržuje vodu a představuje životní příležitost pro 30–50 % všech organismů středoevropských lesů.

V rámci letošního tematického roku, Roku tlejícího dřeva, budeme sledovat proměnu šumavských lesů ve třech lokalitách. Cestou na Březník, Poledník a Plešné jezero naleznete lesní porosty v různém stádiu rozpadu. V každé ze tří lokalit jsou vybrána 2 místa, kde budete mít možnost sledovat úchvatnou proměnu a vitalitu horských smrčů.

V těchto lokalitách bude umístěn informační panel a dřevěný stojan pro vložení vašeho mobilního přístroje. Pomocí něj můžete vyfotografovat tuto scenérii a uložit na váš profil na Instagramu s hashtagem [#tlejicidrevo](https://www.instagram.com/tlejicidrevo). Při příští návštěvě této lokality to můžete znovu vyfotit a umístit na Instagram. Tímto budeme mít zaznamenaný postupný přerod horského lesa, který můžeme společně sledovat v čase. Další informace naleznete na webu www.npsumava.cz/tlejici-drevo-2024/.

Štěpán Rosenkranz,
Správa NP Šumava

Kde na Šumavě „vejletit“?

Velmi často dostávám otázku, kde je to na Šumavě nejkrásnější, a kam se vydat na výlet. Na to se dá odpovědět jednoduše – úplně všude. Každý kout Šumavy totiž nabízí něco jedinečného, stačí se jen rozhodnout, jestli se vydat na jih nebo na sever, případně na západ či východ. Jestli jít do kopců nebo do údolí, jestli šlapat po turistické trase nebo se proplétat lesem.

Je ale potřeba mít na paměti jedno – ne všechny kouty Šumavy jsou návštěvníkům přístupné. Existují zde tzv. klidová území a území s omezeným vstupem. Do těchto lokalit je možné vstupovat pouze po značených turistických stezkách. Důvodem takových omezení je ochrana ohrožených druhů nebo biotopů. Typicky tetřeva hlušce, tetřevka obecná, sokola stěhovavého nebo třeba ochrana jedinečných rašelinišť. Tyto lokality zabírají z celkové rozlohy národního parku pouhých 19 %. Zbylých 81 % je

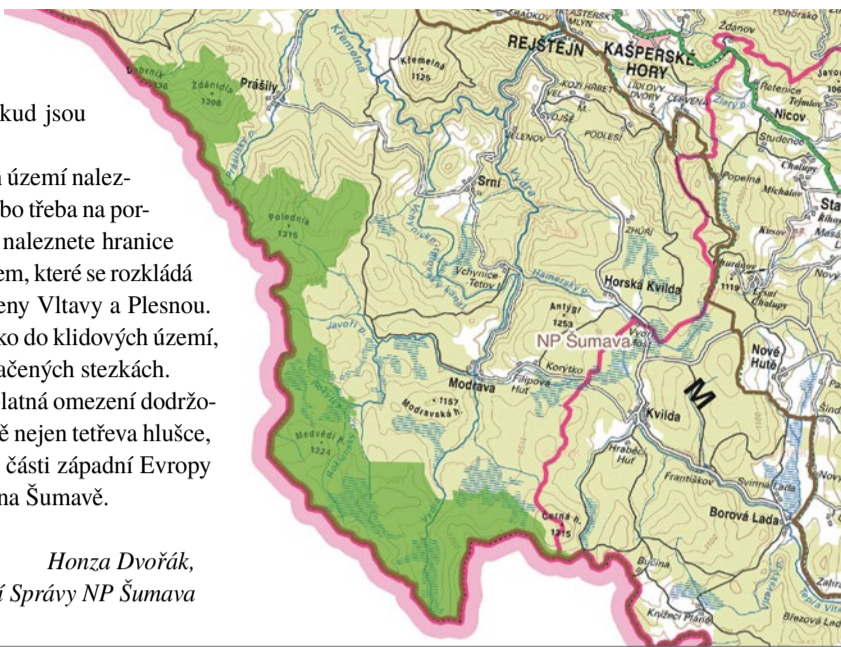
volně přístupných – tedy pokud jsou fyzicky prostupné.

Aktuální podobu klidových území naleznete na www.npsumava.cz nebo třeba na portálu Mapy.cz. Stejně tak zde naleznete hranice tzv. území s omezeným vstupem, které se rozkládá v oblasti hranice mezi Prameny Vltavy a Plesnou. Je to území, kam se, stejně jako do klidových území, může vstupovat pouze po značených stezkách.

Prosíme vás tímto, abyste platná omezení dodržovali. Pomůžete tím k záchraně nejen tetřeva hlušce, který v rámci střední a velké části západní Evropy dokáže přežít jen a pouze na Šumavě.

Děkujeme.

Honza Dvořák,
Mluvčí Správy NP Šumava

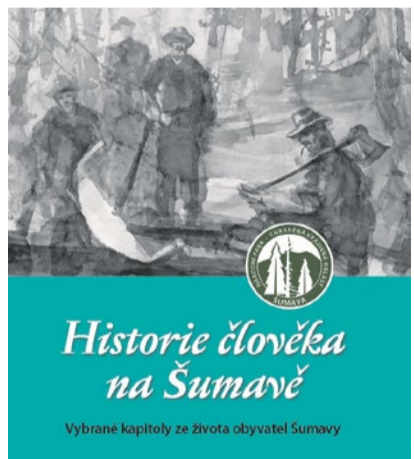
Historie člověka na Šumavě

aneb Vybrané kapitoly ze života obyvatel Šumavy

Již letos v únoru byla v NC Kvilda pokřtěna tato nová publikace z dílny Správy Národního parku Šumava. V osmi kapitolách je popsána historie působení člověka na Šumavě od poslední doby ledové až do roku 1991. Kniha vychází z odborných podkladů archeologů (období pravěku), které ve dvou prvních kapitolách zpracovala „šumavská“ archeoložka Dagmar Dreslerová.

Období od roku 1000 do roku 1946 zpracoval Josef Štemberk a vychází z písemných dokumentů a veřejných zdrojů na obou stranách hranice. Současnost, tj. život lidí na Šumavě po II. světové válce, originálně popsal a zdokumentoval Honza Dvořák s pomocí rodilé šumavačky Anny Honesové z Horské Kvildy. Odborné konzultace poskytl Dr. Vladimír Horpeniak z Muzea Šumavy, Josef Pecka jako místní znalec a amatérský historik a mnozí další, byť i drobnými příspěvky.

Historické fotografie a dokumenty byly poskytnuty jak ze soukromých archivů, tak především z Musea Fotoateliér Seidel v Českém Krumlově. Historické snímky jsou leckde doplněny současnými, které slouží jak k porovnání s historickými, tak i jako dokumentační materiál současného

stavu míst, věcí a krajiny. Nedílnou součástí díla jsou autorské kresby malíře Pavla Trnky, který vytvořil celkem 21 originálních kreseb Šumavanů při různých činnostech v průběhu historie.

Útlá publikace byla omezena na pouhých 68 stran, aby ve zkratce umožnila získat celkový přehled historie osídlení Šumavy. Díky tomu se může každý s přehledem historie člověka na Šumavě snadno seznámit, aniž by musel dlouze shánět a studovat mnoho knih o historii. Zájemci o hlubší poznání soužití člověka s přírodou na Šumavě si samozřejmě mohou vyhledat řadu jiných obsáhlejších děl, kterých byla vydána celá řada.

S novou publikací byla vytvořena stejnojmenná výstava „Historie člověka na Šumavě“, která představuje především zmíněné autorské kresby Pavla Trnky mapující život a práci lidí na Šumavě. Tato putovní výstava bude ke zhlédnutí v letní sezóně v IS Svinná Lada, na podzim v Kašperských Horách a v zimě pak v NC Srní. Všichni jsou srdečně zváni.

Novou publikaci můžete získat v informačních střediscích Správy NP Šumava.

Josef Štemberk, Správa NP Šumava

Kniha vznikla v rámci projektu „Efektivní komunikace a zvyšování znalostí o Národním parku Šumava; reg. č. 1210600068.“

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfpz.cz

Návštěvníkům vstříc!

Pohled na tlející stromy vyvolává v některých návštěvnících depresivní náladu. Tuto informaci nám stovky oslovených návštěvníků poskytlo v rámci dotazníkového šetření v roce 2018. Chápeme to, ale nad uschlými, mrtvými stromy nemá smysl smutnit, protože jejich zánik přináší život mladým stromkům a velké spoustě druhů živočichů, rostlin i hub.

Tyto informace chceme předávat přímo v místech, kde vývoj lesa určuje sama příroda. Prozkoumejme společně významnou roli tlejícího dřeva v koloběhu lesa a další jeho funkce. Vyberte si z pěti jedinečných komentovaných vycházek do lůna šumavské přírody a zaregistrujte si své místo na vycházce. Cena za doprovod je 50 Kč.

• **PŘES HRANICI / BUČINA – SIEBENSTEINKOPF**
pátek 26. 7. 2024,
10:00–16:00 hodin

• **BŘEZŇÍK**
úterý 13. 8. 2024,
10:00–16:00 hodin

• **OBLÍK**
středa 21. 8. 2024,
10:00–16:00 hodin

• **TŘÍSTOLČNÍK – PLECHÝ**
pátek 6. 9. 2024,
10:00–16:00 hodin

Rezervace doprovodu je možná přes web: <https://eshop.npsumava.cz/produkt/komentovane-vychazky-tlejici-drevo-bohatstvi-lesa/>.

Zároveň se v letní sezóně na čtyřech místech v Národním parku Šumava potkáme s vámi přímo v „terénu“. A na co se můžete těšit? Bude připravený informační stánek, kde na vás čekají informace, hry, soutěže, ale i názorné ukázky, že tlející dřevo je skutečným bohatstvím lesa. Akce jsou určeny pro malé i velké, tedy pro všechny, koho zajímá, jak funguje obnova lesa. Těšíme se na setkání s vámi!

• **POLEDNÍK**
pátek 12. 7. 2024,
10:00–15:00 hodin

• **BŘEZŇÍK**
pátek 26. 7. 2024,
10:00–15:00 hodin

• **PLEŠNÉ JEZERO**
pátek 23. 8. 2024,
10:00–15:00 hodin

• **PRAMENY VLTAVY**
pátek 9. 8. 2024,
10:00–15:00 hodin

Aktuální informace jsou k dispozici na webu www.npsumava.cz.

Petra Štírelková, Správa NP Šumava

Tlející dřevo – bohatství lesa

K roku tlejícího dřeva v Národním parku Šumava vydáváme reedici brožury, která se věnuje problematice ponechávání dřeva v lese, jeho významu pro lesní ekosystém, živočichům, rostlinám a organismům, které jej při jeho rozpadu obývají a je pro ně jedinečným prostředím pro život. Vyskytují se na něm druhy, které v běžném hospodářském lese nemají šanci na přežití.

Brožura je určena všem zájemcům o tuto problematiku, kteří chtějí podhalit pokličku jedinečnosti tohoto prostředí. Je doplněna řadou fotografií a kreseb, které problematiku názorně přiblíží. Obsahuje i tipy na výlet za tlejícím dřevem, jak na české, tak i na bavorské straně.

Brožura bude před letní sezónou k dostání na všech informačních střediscích Správy NP Šumava.

Jiří Kadoch, Správa NP Šumava

Výročí Šumavské mozkovky

Čtenáři časopisu Šumava dobře znají zimní přílohu časopisu, která pod názvem **Šumavská mozkovka** již 10 let popularizační formou přibližuje výsledky výzkumů, které na Šumavě probíhají a přináší tím řadu objevů a sdělení o nových poznatcích o šumavské přírodě.

Součástí každého čísla je i soutěž čtenářské veřejnosti, ve které mohou hlasovat o nejlepším příspěvku. Příspěvky navíc nezávisle hodnotí i odborná porota, takže z každého čísla vždy vyjdou dva vítězové.

V loňském roce se konal jubilejní 10. ročník, a proto se Správa rozhodla vydat přílohu. Pro dlouhodobě čtenáře to bude připomenutí těchto textů, novější čtenáři se „něco nového dozví“. Časopis Šumava s touto přílohou bude od července k dostání v informačních střediscích Správy NP Šumava.

Jiří Kadoch, Správa NP Šumava

Národní park Šumava znovu otevírá své brány pro návštěvníky s omezenou mobilitou

V rámci letní sezóny, která trvá od června do září, nabídneme držitelům ZTP průkazů a návštěvníkům nad 65 let věku výlety na elektrických skútrech. Tato iniciativa je v roce 2024 financována z projektu, a tak letos umožňuje účastníkům objevovat přírodní krásy Šumavy zdarma.

Elektrické skútry, zařazené mezi kompenzační pomůcky, jsou ideálním řešením pro přístup k místům, která by jinak byla pro tuto skupinu návštěvníků méně dostupná.

Pro ty, kteří chtějí výlet věnovat svým blízkým, doporučujeme našeho zkušeného průvodce Martina, kterému je můžete bez obav svěřit. Informační středisko v nástupním místě je bezbariérové, budete nejprve průvodcem proškoleni v ovládání skútru a poučení o podmínkách účasti na výjezdu.

Rezervace výletu je snadná – stačí navštívit e-shop Národního parku Šumava na webu eshop.npsumava.cz, kde si můžete vybrat z nabídky termínů a tras.

Těšíme se na vaši návštěvu a přejeme mnoho nezapomenutelných zážitků v srdci Šumavy.

Lenka Dvořáková, Správa NP Šumava
„Program je realizován v rámci projektu: „Efektivní komunikace a zvyšování znalostí o Národním parku Šumava; reg. č. 1210600068.“

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfpz.cz

